

Terveydensuojelulain 51 §:n mukaisen käyttökiellon asettaminen Kemin Pirtin lämpiöön, Kauppakatu 7, 94100 Kemi / Toimijoina Kemin kaupunginteatteri ja Kemin VPK-säätiö sr / Terveydensuojelulain 27 §:n mukainen velvoite kiinteistönomistajalle lisäselvitysten hankkimiseen ennen käyttökiellon purkamista

YTERJOLJ 21.09.2021 § 57

Valmistelija

Terveystarkastaja Eija Jokinen, p. 040 036 3790

Kemin Pirtin lämpiöön on tehty tarkastus 16.8.2021 vuokralaisen pyytämänä. Kemin Pirtti on Kemin VPK-säätiö sr:n kokoontumistila, jota vuokrataan juhlien yms. tilaisuuksiin. Ko. lämpiö/ravintolatila kuuluu vuokrattaviin tiloihin. Tällä hetkellä kaikki Pirtin tilat ovat vuokrattuina kaupunginteatterille. Tarkastuksessa todettiin, että lämpiön sisäkaton pinnoite oli irronnut reilun neliömetrin alueelta ja irtoamiskohdassa oli näkyvissä laho- ja mikrobivaurioitunut rakenne. Lämpiötä ei voi käyttää tämän kuntoisena tarkoitukseensa. Rakenteen vauriot ylittävät toimenpiderajan. Toimenpiderajaa käytetään terveydensuojeluvalvonnassa kynnysarvona sille, milloin terveyshaitan selvittämiseksi ja tarvittaessa sen poistamiseksi tai rajoittamiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin. Tämän rajan ylittymisen perusteella terveydensuojeluviranomainen voi myös antaa velvoittavan määräyksen sille kenen vastuulla haitta on ryhtyä terveydensuojelulain 27 §:n tai 51 §:n mukaisiin toimenpiteisiin terveyshaitan selvittämiseksi ja tarvittaessa poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Terveydensuojelulain 51 §:n mukaan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi. Kiireellisessä tapauksessa valvontaa suorittava kunnan viranhaltija saa antaa kyseisen kiellon tai määräyksen, mutta asia on saatettava viipymättä kunnan terveydensuojeluviranomaisen ratkaistavaksi. Kemin terveydensuojeluviranomainen on Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto.

Terveystarkastaja Jokinen on antanut tarkastuskertomuksessaan (tapahtumatunnus 1321246) lämpiölle **väliaikaisen käyttökiellon**, koska tilan käytöstä aiheutuu välitöntä terveyshaittaa käyttäjien terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle. Tarkastuskertomus määräyksineen on nähtävänä kokouksessa. Samassa tarkastuskertomuksessa on annettu kiinteistön omistajalle **kehotus** lämpiön sisäkaton kunnan tutkimiseksi, vaurion laajuuden selvittämiseksi ja epäkohdat korjattavaksi. Tutkimusten ja selvitysten määrääjäksi on esitetty 4.10.2021.

Terveydensuojelulain 51 §:n 2. momentin mukainen kiireellinen kiello/määräys:

Tutkimisen ja korjausten aikana lämpiötä ei saa käyttää tarkoitukseensa (väliaikainen käyttökielto) ja tila tulee osastoida muista tiloista, mikäli niitä käytetään. Määräystä tulee noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Käyttökiellon purkaminen on mahdollista vain terveydensuojeluviranomaisen päätöksellä, ja se edellyttää, että tila on tarkastuksen perusteella todettu sellaiseksi, ettei tilan olosuhteista voida perustellusti epäillä aiheuttavan terveyshaittaa siellä oleskeleville.

Sovelletut oikeusohjeet:

Terveysuojelulaki (763/1994) 1, 26, 27, 49, 51, 56 ja 57 §:t

Terveysuojeluasetus (1280/1994) 15 ja 17 §:t

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan

terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden

pätevyysvaatimuksista (545/2015) 3, 20 ja 21 §:t

Hallintolaki (434/2003)

Oheisaineisto	Tarkastuskertomus 1321246
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa
Päätösehdotus	Jaosto hyväksyy 16.8.2021 annetun käyttökieltomääräyksen. Määräyksen antaminen ja terveysuojelulain 51 §:n 2. momentin käyttäminen on ollut välttämätöntä terveyshaitan estämiseksi.
Päätös	Hyväksyttiin.

YTERJOLJ 18.01.2022 § 11

869/11.02.01.02/2021

Valmistelija	johtava terveystarkastaja Tarja Pesonen p. 040 5681694
	<p>Kemin Pirtin tiloissa on toiminut kaupungin teatteri ja tilojen sisäilman kanssa on ollut ongelmia. Syksyllä 2021 terveysvalvonta on antanut lämpiölle väliaikaisen käyttökiellon, jonka jälkeen Kemin VPK-säätiö sr on hakenut rakennusvalvonnasta Kemin Pirtille rakennuslupaa katkenneen välipohjapalkin uudelleen kannatuksen vuoksi. Ympäristöterveysvalvonta on ollut mukana rakennusvalvonnan loppukatselmuksessa 18.10.2021 Kemin Pirtillä, os. Kauppakatu 7, 94100 Kemi. Terveysvalvonnan tarkastuksesta on laadittu oma tarkastuskertomus (1346086), joka on toimitettu Kemin VPK-säätiölle.</p>
Liite	Tarkastuskertomus 1346086 / Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta
	<p>Tarkastuspöytäkirja ei ole asiakirja, johon voisi hakea oikaisua.</p> <p>Kiinteistön omistajan mukaan lämpiön vaurio on korjattu ja se katsoo terveyshaitan poistuneen. Tämän johdosta VPK-säätiö esittää, että väliaikainen käyttökielto poistetaan ja lämpio voitaisiin ottaa taas käyttöön.</p> <p>Kemin VPK-säätiö sr / Marko Leskio on lähettänyt 30.11.2021 sähköpostia, jossa se toivoo viranomaiskäsittelyä koskien Kemin Pirtin tilannetta käyttökiellon suhteen. Terveysvalvontaan lähetetyssä sähköpostissa kiinteistön omistaja kertoo, että tehdyissä korjauksissa on saavutettu se tilanne, että ullakko ja huoneterila on erotettu toisistaan. Rakennuksen omistajan mukaan, että puheena oleva ongelma on poistettu 12.11.2021. Rakennus on kahvion osalta paremmassa kunnossa kuin vuosi sitten oli.</p> <p>Tarkastuksen perusteella terveysvalvonta ei pysty esittämään terveysuojeluviranomaiselle lämpiön käyttökiellon purkamista. Koska Kemin VPK-säätiön näkemys on eri, tuodaan asia Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston päätettäväksi.</p>

Ennen asian ratkaisua asianosaiselle on annettu mahdollisuus selvittää asian ratkaisuun vaikuttavia seikkoja, jotka eivät ole välttämättä käyneet ilmi uusintatarkastuksella. Kemin VPK-säätiö sr / Marko Leskio on toimittanut vastineen 30.11.2021.

Liite

Kemin VPK-säätiö sr:n vastine 30.11.2021

Terveysturvallisuuden tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Kuntien tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveysturvallisuutta siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Asunnoille ja muille oleskelutiloille on annettu terveydellisiä vaatimuksia, joiden valvonta kuuluu terveysturvallisuusviranomaiselle. Terveysturvallisuusviranomaisen tehtävä on arvioida voiko asunnosta/tilasta aiheutua terveyshaittaa siellä oleskelevalle. Terveysturvallisuuden vuoksi terveysturvallisuusviranomainen voi antaa velvoitteita toimenpiteistä haitan selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi sille, jonka vastuulla haitta on.

Asumisterveysasetuksen mukaan toimenpiderajana pidetään korjaamatonta kosteusvauriojälkeä. Asumisterveysasetuksen toimenpiderajan ylitystä voidaan pitää sellaisena olosuhteena, joka yleensä aiheuttaa terveyshaittaa.

Korjaussuunnitelmien pyytäminen ja arviointi ei kuulu terveysturvallisuusviranomaisen virkatehtäviin, mutta se on kuitenkin erittäin suositeltava tapa toimia, jotta viranomainen voi varmistua siitä, että korjaustoimenpide kohdistuu todettuun terveyshaittaan. Korjaussuunnitelman arvioinnilla voidaan välttyä mahdolliselta virheelliseltä tai riittämättömältä korjaukselta. Tällä voidaan nopeuttaa terveyshaitan poistumista ja oikean korjauksen tekemistä sekä pienentää merkittävästi korjauskustannuksia (virheellisen korjauksen purku ja uudelleen korjaus). Jos terveyshaitan poistamiseksi tehtäviin korjauksiin tarvitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen lupa, tarvittavat menettelyt, toimenpiteiden vaativuus ja niihin liittyvien toimijoiden kelpoisuudet määrittyvät maankäyttö- ja rakennuslain mukaan. Tällöin rakennusvalvontaviranomaisilta voi kysyä neuvoa suunniteltujen korjausten riittävydestä. Kaikki korjaukset eivät em. lupaa edellytä.

Korjaussuunnitelman laadinnasta on useita ohjeita mm. Ympäristöopas 2016 "Rakennuksen kosteus- ja sisäilmatekninen kuntotutkimus" ja Ympäristöministeriön julkaisuja 2019:18 "Kosteus- ja mikrobivaurioituneiden rakennusten korjaus". Pääsääntöisesti korjaussuunnittelu on kuntotutkimuksen jälkeen seuraava vaihe korjaushankkeessa. Korjaussuunnittelun alussa suunnittelija perehtyy kuntotutkimusraporttiin sekä muihin asiakirjoihin, ja muodostaa käsityksen sekä kohteen rakenneratkaisuista että toteutettavista korjaustavoista. Korjaussuunnittelija laatii korjaussuunnitelman lähtötietoina olevan aineiston sekä erillisten kokousten ja katselmusten perusteella.

Tapahtunutta:

Kemin VPK-säätiötä on kehoitettu jo joulukuussa 2020 ryhtymään toimenpiteisiin kahvilan katon kosteusjälkien syiden ja vaurioiden selvittämiseksi. Elokuussa 2021 kahvilan ts. lämpiön tila asetettiin käyttökieltoon. Samalla terveysturvallisuusvirasto antoi kehoituksen kiinteistön omistajalle lämpiön sisäkaton kunnan tutkimiseksi, vaurion laajuuden selvittämiseksi ja epäkohdat korjattavaksi. Tutkimusten ja selvitysten

määräajaksi esitettiin 4.10.2021. Syyskuussa 2021 jaosto hyväksyi annetun väliaikaisen käyttökieltomääräyksen. Lokakuussa 2021 tehdyllä tarkastuksella havaittiin, että akuutti ns. romahduskohta oli katosta korjattu, mutta muutoin kosteusvauriojälkiä ei ollut korjattu eikä yläpohjaa koskevaa tutkimusta ollut tehty kaikkien vaurioiden selvittämiseksi.

Terveyshaittaa aiheuttavat olosuhteet ovat yhä olemassa, vaikkakin kattoromahduksen vauriot ja jäljet on korjattu. Terveysvalvonta ei näe, että kiinteistönomistajan tekemä sisäkaton korjaus on ollut riittävä käyttökiellon poistamiseksi. Käyttökiellon purkaminen on mahdollista vain terveydensuojeluviranomaisen päätöksellä ja se päätös edellyttää, että tila on todettu saatujen selvitysten ja tehtyjen tarkastusten perusteella käyttötarkoitukseensa sopivaksi eli sen käytöstä ei aiheudu terveyshaittaa.

Terveydensuojeluviranomainen voi määrätä terveydensuojelulain 27 §:n perusteella haitasta vastuullisen tahon ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin terveyshaitan selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi. Määräysten antamisen (selvittämiselvoite, mittaamisvelvoite, korjausvelvoite tai näiden yhdistelmä, käytön kieltäminen tai rajoittaminen yms.) tulee perustua aina tarkastukseen. Tarkastusta on tarvittaessa täydennettävä lisäselvityksillä, jotka voivat olla viranomaisen tai ulkopuolisen asiantuntijan tekemiä. Terveydensuojelulain 45 §:n nojalla terveydensuojeluviranomaisella on oikeus tehdä tai teettää tarkastuksia ja niihin liittyviä tutkimuksia. Ulkopuolisten asiantuntijoiden käytöstä on säädetty terveydensuojelulain 49 § - 49 d §:ssä ja rakennusten kosteus- ja homevaurioihin sekä sisäilmaongelmiin liittyvien asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista asumisterveysasetuksen 21 §:ssä ja liitteessä 3.

Sovelletut oikeusohjeet:

Terveydensuojelulaki (763/1994) 1, 6, 26, 27, 45, 49, 51, 56 ja 57 §:t

Terveydensuojeluasetus (1280/1994) 15 ja 17 §:t

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan

terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden

pätevyysvaatimuksista (545/2015) 3, 20 ja 21 §:t

Hallintolaki (434/2003)

Oheisaineisto

Tarkastuskertomus 1346086
VPK-säätiö sr vastine 30.11.2021

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Terveydensuojeluviranomainen velvoittaa terveydensuojelulain 27 §:n perusteella Kemin VPK-säätiö sr:n ryhtymään toimenpiteisiin lisäselvitysten hankkimiseksi omistamansa kiinteistön Kemin Pirtin, os. Kauppakatu 7, 94100 Kemi, lämpiön sisäkaton kunnosta. Sisäkatto on tutkittava, vaurioiden laajuus selvitettävä ja epäkohdat korjattava ennen kuin terveyshaitan vuoksi asetettu käyttökielto voidaan poistaa.

Selvitysten tekijän tulee olla terveydensuojelulain tarkoittama ulkopuolinen asiantuntija, jolla on riittävä pätevyys terveyshaittaa aiheuttavien kemiallisten, fysikaalisten ja biologisten tekijöiden selvittämiseksi. Korjaussuunnitelma tulee toimittaa ympäristöterveysvalvontaan (terveystarkastajat@tornio.fi) ennen varsinaisia korjaustoimenpiteitä.

Päätös

Hyväksyttiin.
